

ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ
SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA

UAB TUVLITA

Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaiga

Energetikos darbuotojų sertifikavimo
schema 2021 m. spalio 08 d.
suderinta su Valstybine energetikos
reguliavimo taryba, rašto Nr. O3E-
1295

Energetikos darbuotojų sertifikavimo proceso aprašymas

Parengta pagal LST EN ISO/IEC 17024:2012 reikalavimus

Patvirtinta UAB TUVLITA
2021-10-21

Turinys

1. Bendrosios nuostatos	3
2. Norminės nuorodos	3
3. Paaiškinimai ir santrumpos	3
4. Bendrosios sertifikavimo proceso nuostatos	4
5. Energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai.....	5
6. Specialieji energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai	5
7. Energetikos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai.....	5
8. Energetikos darbuotojų sertifikavimo schema (algoritmas)	5
9. Bendrasis sertifikavimo proceso aprašymas	5
10. Apmokėjimo už sertifikavimo paslaugas tvarka.....	12
11. Energetikos darbuotojo teisės ir pareigos	12
12. Bendrieji EDA įsipareigojimai.....	13
13. Energetikos darbuotojų pažymėjimų registras	13
14. Apeliacijų ir skundų pateikimas bei nagrinėjimas	14
15. Sertifikavimo schemos peržiūra	14

1. Bendrosios nuostatos

Ši energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra (toliau - Procedūra) nustato UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos (Toliau - EDA) atliekamo energetikos darbuotojų sertifikavimo (atestavimo) proceso bendrąją tvarką ir yra skirta energetikos darbuotojams, pageidaujantiems patvirtinti kvalifikaciją, bei EDA darbuotojams, dalyvaujantiems energetikos darbuotojų sertifikavimo procese.

2. Norminės nuorodos

2.1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220 patvirtintas „Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir(ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas“ (toliau – Aprašas) su visais vėlesniais papildymais ir pakeitimais.

2.2. Lietuvos standartas LST EN ISO/IEC 17024:2012 „Atitikties įvertinimas. Bendrieji darbuotojų sertifikavimo įstaigoms keliami reikalavimai (ISO/IEC 17024:2012)“.

3. Paaiškinimai ir santrumpos

Santrumpos	Paaiškinimai
Pareiškėjas	Asmuo, kuris pateikė prašymą leisti dalyvauti sertifikavimo procese
Energetikos darbuotojų sertifikavimas (atestavimas)	tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų norminių teisės aktų, reguliuojančių energetikos veiklą, reikalavimus
Energetikos darbuotojas	fizinis asmuo, įrengiantis ir (ar) eksploatuojantis energetikos objektus ir įrenginius
EDA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaiga
Kvalifikacija	Išsilavinimo, mokymo ir darbo patirties įrodymas
Kvalifikacijos tikrinimas ir įvertinimas	procedūra, kurios metu EDA tikrina energetikos darbuotojų žinias ir įgūdžius ir įsitikina, kad jie atitinka Apraše nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, kad būtų galima priimti sprendimą dėl energetikos darbuotojo sertifikavimo
Energetikos darbuotojo pažymėjimas	EDA išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad energetikos darbuotojui suteikiama teisė vykdyti energetikos darbuotojo pažymėjime nurodytas veiklas ir darbus. EDA išduotas energetikos darbuotojo pažymėjimas galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje
Egzaminas	Įvertinimo dalis, kuria nustatoma kandidato kompetencija vienu arba keliais būdais: raštu, žodžiu, praktiniais darbais ir stebėjimu, kaip nustatyta sertifikavimo schemoje
Inžinierius - energetikas	UAB TUVLITA darbuotojas dirbantis pagal PN EDA 02-19 pareigybės aprašymą.
Egzaminuotojas - vertintojas	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos vadovas ar jo paskirtas darbuotojas priimančias sprendimą dėl sertifikavimo.
Egzaminuotojas	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos vadovo paskirtas inžinierius - energetikas, galintis atlikti ir įskaityti egzaminą, kai egzaminuojant reikia profesionalaus sprendimo
Stebėtojas	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos vadovo paskirtas inžinierius - energetikas, kuris administruoja egzaminą arba prižiūri, bet nevertina kandidatų kompetencijos
KV EDA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Kokybės vadovas

Kitos šioje Procedūroje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos standarte LST EN ISO/IEC 17024:2012, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (Žin., 2011, Nr. 62-2936), Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 2011, Nr. 38-1804) ir kituose teisės aktuose.

4. Bendrosios sertifikavimo proceso nuostatos

4.1. Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra yra EDA sertifikavimo schemos pagrindas, kurioje aprašyti EDA atliekamo energetikos darbuotojų sertifikavimo metodai ir procedūros pagal akredituojamos sertifikavimo veiklos sritį kiekvienai energetikos darbuotojo kategorijai. EDA yra nurodytos sertifikavimo schemos savininkė.

4.2. Ši Procedūra apima visą EDA vykdomą sertifikavimo procesą, pradedant pareiškėjo paraiškų priėmimu, nagrinėjimu, egzaminavimu - iki galutinio rezultato, t. y. Energetikos darbuotojo pažymėjimo (sertifikato) išdavimo ir nustato:

- pradinio, periodinio (pakartotino) ir papildomo sertifikavimo kriterijus ir įvertinimo metodus;
- sertifikato galiojimo sustabdymo arba panaikinimo kriterijus;
- sertifikavimo srities arba lygio (veiklos srities) pakeitimo kriterijus.

4.3. Energetikos darbuotojų kvalifikacijos tikrinimas pagal šią Procedūrą atliekamas vadovaujantis Aprašo ir LST EN ISO/IEC 17024:2012 standarto reikalavimais.

4.4. Ši procedūra skirta EDA įstaigos darbuotojams, kurie atlieka energetikos darbuotojų sertifikavimo proceso veiksmus. Šios Procedūros esminių nuostatų santrauka yra viešai skelbiama www.tuvlita.lt tinklapyje ir ja gali naudotis EDA pareiškėjai.

4.5. Pagal Aprašo reikalavimus nustatomos šios sertifikavimo (atestavimo) rūšys:

- pradinis;
- periodinis (pakartotinas);
- papildomas;

4.6. Pagal Aprašo reikalavimus pradinis sertifikavimas (atestavimas) energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos, išskyrus atskirą specialybių (pareigybių) darbuotojus, kuriems pasiruošti reikia daugiau laiko. Pradinio sertifikavimo nukėlimo laiką nustato tiesioginis sertifikuojamo darbuotojo (pareiškėjo) vadovas, suderinęs pakeitimą su pareiškėjo įmonės vadovu (pavadootoju) ar jo įgaliotu atstovu. Šiuo atveju pradinis sertifikavimas (atestavimas) EDA nustatomas pareiškėjo prašymu.

4.7. Pradinis sertifikavimas energetikos darbuotojui yra skiriamas taip pat ir šiais atvejais:

4.7.1. kuomet Paraiškos pateikimo EDA datai yra pasibaigęs anksčiau išduoto lygiaverčio kvalifikaciją patvirtinančio dokumento galiojimo laikas (pažymėjimas, atestatas, sertifikatas ir pan.);

4.7.2. yra keičiama arba plečiama sertifikavimo sritis (energetikos darbuotojų kategorija, atestavimo sritis bei suteikiamos teisės).

4.8. Pagal Aprašo reikalavimus nustatomi šie energetikos darbuotojų sertifikavimo (atestavimo) periodai:

4.8.1. ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami:

- energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neįrengia ir (ar) neeksploatuoja;
- energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir(ar) eksploatuojantys inžinerinės kategorijos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo;

4.8.2. ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai ir operatyviniai (budintieji) darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

4.9. Papildomas sertifikavimas (atestavimas) energetikos darbuotojui skiriamas:

4.9.1. pareiškėjo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu ar Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pareigūnų reikalavimu, jeigu darbuotojas pažeidė norminių teisės

aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus ir dėl to įvyko ar galėjo įvykti avarija, sutrikimas, gaisras arba buvo iškilusi grėsmė aplinkai, turtui, žmonių sveikatai ar gyvybei (šiuurkštus pažeidimas);

4.9.2. teisės aktų nustatyta tvarka sudarytų komisijų, tiriančių lengvų, sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, nelaimingų atsitikimų darbe, sukėlusių darbuotojų mirtį, energetikos įrenginių avarių, technologinių sutrikimų ar gaisrų priežastis, sprendimu;

4.9.3. pareiškėjo įmonės vadovo sprendimu, kai darbuotoją būtina atestuoti įsigaliojus naujam energetikos veiklą reglamentuojančiam norminiam teisės aktui, jeigu tame teisės akte nenustatyta kitaip;

4.9.4. pasikeitus energetikos darbuotojo pareigoms, jeigu pasikeitė jo eksploatuojami energetikos įrenginiai, darbo pobūdis, arba faktiškai atliekamam darbui.

4.9.5. papildomo sertifikavimo procedūra vykdoma pradedant nuo 9. p. ir yra analogiška pirminiam sertifikavimui. Papildomo sertifikavimo (atestavimo) energetikos darbuotojams skyrimo atvejai yra nustatomi pagal Aprašo 31 p.

4.10. Egzamino perlaikymas vykdomas kandidatui neišlaikius egzamino iš pirmo karto (pakartotinai laikyti egzaminą leidžiama ne ankščiau kaip po 10 dienų).

5. Energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai

5.1. Energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai pateikti Aprašo III skyriuje.

5.2. Energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai viešai skelbiami www.tuvlita.lt tinklapyje EDA skiltyje.

6. Specialieji energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai

6.1. Energetikos darbuotojų specialieji kvalifikaciniai reikalavimai pagal atskiras energetinės veiklos sritis ir darbuotojų kategorijas, sertifikavimo (atestavimo) sritys ir suteikiamos teisės, specialieji reikalavimai, sertifikavimo temos bei periodiškumas, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, teisės aktų ir literatūros sąrašai pateikiami šios Procedūros prieduose:

- P PR EDA 10-19-001 - Specialieji reikalavimai elektros energetikos sektoriaus darbuotojams;

6.2. Energetikos darbuotojų specialieji kvalifikaciniai reikalavimai viešai skelbiami www.tuvlita.lt tinklapyje EDA skiltyje.

7. Energetikos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai

Energetikos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai pateikti Aprašo IV skyriuje.

8. Energetikos darbuotojų sertifikavimo schema (algoritmas)

Energetikos darbuotojų sertifikavimas vykdomas pagal šios Procedūros priede pateiktą schemą (P PR EDA 10-19-01).

9. Bendrasis sertifikavimo proceso aprašymas

Pagal šią Procedūrą atliekami šie energetikos darbuotojų sertifikavimo proceso elementai:

- Paraiškų pateikimas;
- Paraiškos nagrinėjimas:
  - pateiktų dokumentų pakankamumo nagrinėjimas;
  - pareiškėjo kvalifikacijos atitikties keliamiems reikalavimams vertinimas;
- Energetikos darbuotojo egzaminavimas:
  - kvalifikacinių žinių testas;
- Sprendimo dėl sertifikavimo priėmimas;
- Sertifikato (energetikos darbuotojo pažymėjimo) išdavimas;
- Sertifikato galiojimo sustabdymas, panaikinimas ir sertifikavimo srities apribojimo veiksmai.

9.1. Paraiškos pateikimas

9.1.1. EDA registruoja energetikos darbuotojus pradiniam, periodiniam arba papildomam sertifikavimui. Registracijos procesas prasideda nuo Paraiškos ir papildomų dokumentų, įrodančių pareiškėjo atitikimą sertifikavimo srities reikalavimams pateikimo EDA.

9.1.2. Pareiškėjas EDA pateikia nustatytos formos užpildytą pageidaujamos sertifikavimo srities Paraišką (atspausdintą, užpildytą raštu arba pateikta el. laikmenoje elektroniniu paštu (atestavimas@tuvlita.lt)).

9.1.3. Paraiškų formos visoms akredituojamos sertifikavimo veiklos sritims ir energetikos darbuotų kategorijoms pateiktos šios Procedūros prieduose:

- F PR EDA 10-19-001-01 - UAB „TUVLITA“ Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos paraiška (elektros energetikos sektoriaus darbuotojams, forma 1);
- F PR EDA 10-19-001-02 - UAB „TUVLITA“ Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos paraiška (elektros energetikos sektoriaus darbuotojams, forma 2);

9.1.4. Paraišką teikiantis asmuo pagal pageidaujamo sertifikavimo sritį privalo atitikti bendruosius kvalifikacinius reikalavimus (5 sk.), specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus (6 sk.), bei kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus (7 sk.) ir prie Paraiškos pridėti šių reikalavimų atitikimą patvirtinančius dokumentus (jų kopijas):

9.1.4.1. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją. Jeigu pareiškėjas atsisako pateikti šią kopiją, jis pildo formą F PR EDA 10-19-19;

9.1.4.2. darbuotojo išsilavinimą patvirtinančius dokumentus;

9.1.4.3. anksčiau išduotus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, kurie yra lygiaverčiai pageidaujama sertifikavimo sričiai (pvz.: pažymėjimas, atestatas, sertifikatas ir pan.);

9.1.4.4. užpildytą „Profesinės ir kitos su sertifikuojama sritimi susijusios energetikos darbuoto veiklos aprašymą“, nurodant praktinio darbo stažą su sertifikuojama sritimi susijusioje energetinėje veikloje;

9.1.4.5. darbuotojo kvalifikacijos tobulinimą patvirtinančius dokumentus.

9.1.5. Už Paraiškoje ir jos prieduose esančiuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą atsako ją pasirašęs asmuo.

9.1.6. Jeigu pareiškėjas nėra susipažinęs su EDA taikoma paraiškos pateikimo ar sertifikavimo tvarka, EDA personalas pareiškėjui suteikia informaciją telefonu, žodžiu pokalbio metu arba pateikia informaciją su nuorodomis į informaciją elektroniniu paštu, jeigu pareiškėjas to pageidauja. Pareiškėjui pageidaujant EDA personalas suteikia informaciją dėl teisingo Paraiškos užpildymo. Paraiška turi būti užpildyta išsamiai, visos paraiškos grafos turi būti užpildytos, tekstas turi būti aiškus ir įskaitomas.

9.2. Paraiškos ir pateiktų dokumentų pakankamumo nagrinėjimas

9.2.1. Pateiktas Paraiškas ir pridedamų dokumentų pakankamumą nagrinėja EDA vadovas arba jis šiai funkcijai paskiria kompetentingą EDA darbuotoją.

9.2.2. Jeigu pareiškėjas pateikia ne visus reikalingus dokumentus, trūksta duomenų arba EDA darbuotojui kyla abejonių dėl paraiškos teisingumo, pareiškėjui elektroniniu paštu arba raštu pasiūloma pateikti arba papildyti reikiamus dokumentus per 5 darbo dienas.

9.2.3. Jeigu pareiškėjas per 5 darbo dienas nepateikia arba nepapildo reikiamų kvalifikacinių dokumentų, pareiškėjui raštu ar elektroniniu paštu pranešama apie jo paraiškos atmetimą ir įrašo apie priimtą neigiamą sprendimą atitinkamoje Paraiškos grafoje. Pareiškėjui raštu pranešama, dėl kokių priežasčių Paraiška yra atmetama.

9.2.4. Jeigu pareiškėjui reikalingos vertėjo paslaugos, vertėjas privalo pateikti kvalifikaciją patvirtinantį dokumentą, deklaruoti nešališkumą, užpildydamas formą. Vertėjo pateikti dokumentai saugomi kartu su egzaminu, kuriame jis dalyvavo, protokolu. Tuo atveju, jei egzaminas laikomas ne valstybine kalba ir egzamine dalyvauja vertėjas, egzaminuojamas tik vienas kandidatas.

9.2.5. Jeigu EDA neturi galimybių išpildyti Paraiškoje pateiktų pageidavimų, EDA vadovas priima sprendimą nepradėti sertifikavimo proceso ir apie tai informuoja pareiškėją.

9.2.6. Jei Paraiška užpildyta tinkamai apie priimtą teigiamą sprendimą pažymima atitinkamoje nagrinėjamos paraiškos grafoje.

9.2.7. Tinkamai užpildyta paraiška užregistruojama Sertifikavimo paraiškų registre. Registras gali būti pildomas elektroniniu būdu. Kiekvienam energetikos sektoriui pildomas atskiras Sertifikavimo paraiškų registras.

9.3. Pareiškėjo atitikties keliamiems kvalifikacijos reikalavimams vertinimas

9.3.1. EDA, gavusi Paraišką ir kitus reikalingus dokumentus ne vėliau, kaip per 5 darbo dienas patikrina energetikos darbuotojo atitiktį pageidaujamos sertifikavimo srities reikalavimams. Pareiškėjo atitikties keliamiems kvalifikacijos reikalavimams vertinimą pagal pateiktas paraiškas ir pridedamus dokumentus atlieka EDA vadovas arba jis šiai funkcijai paskiria kompetentingą atitinkamos srities EDA darbuotojui.

9.3.2. EDA tikrina ir vertina pareiškėjų (kandidatų) kvalifikaciją pagal:

- Paraiškoje nurodytus duomenis;
- išsilavinimo atitikimą reikalingą energetikos sektoriaus personalui;
- energetikos darbuotojų atitikimą bendriesiems kvalifikaciniams reikalavimams;
- specialiuosius reikalavimus energetikos sektoriaus darbuotojams;
- energetikos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus;
- turimą kvalifikacinę kategoriją (pagal ankščiau išduotus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus).

9.3.3. Pareiškėjas turi:

- atitikti bendruosius kvalifikacijos reikalavimus (išsilavinimo, darbo stažo) pagal einamas pareigas bei faktiškai atliekamą darbą;
- atitikti specialiuosius kvalifikacijos reikalavimus, nustatytus pagal einamas pareigas bei faktiškai atliekamą darbą;
- atitikti kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus pagal sertifikavimo sritį.

9.3.4. EDA išnagrinėjus energetikos darbuotojo (pareiškėjo) pateiktą Paraišką ir kitus dokumentus, atsižvelgiant į sertifikavimo schemas reikalavimus ir Paraiškoje nurodytą pageidaujamą veiklos sritį bei darbų kategoriją, priima sprendimą dėl pareiškėjo atitikimo sertifikavimo srities reikalavimams ir duoda leidimą pradėti sertifikavimo procesą (apie priimtą teigiamą sprendimą pažymima atitinkamoje vertinamos Paraiškos grafoje). Jeigu pareiškėjas paraiškoje nurodo kelias veiklos sritis ar darbų kategorijas, paraiškos vertintojas pildo ir prie paraiškos prisega papildomą paraiškos lapą.

9.3.5. Atitinkamoje Paraiškos (papildomo lapo) grafoje yra nurodoma sertifikavimo (atestavimo) rūšis pagal 4.5 p. (pradinis, periodinis, papildomas).

9.3.6. Atlikus Paraiškos ir pateiktų dokumentų vertinamąją analizę, apie priimtą sprendimą dėl galimybės pradėti sertifikavimo procesą pareiškėjas visais atvejais informuojamas Paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu arba telefonu. Esant teigiamam įvertinimui pareiškėjui nurodomos artimiausios sertifikavimo datos arba nurodoma prieiga prie viešai skelbiamo EDA sertifikavimo grafiko.

9.3.7. Atlikus Paraiškos vertinamąją analizę ir priėmus teigiamą sprendimą dėl tolimesnio pareiškėjo dalyvavimo sertifikavimo procese – su sertifikuojamu asmeniu yra sudaroma sutartis.

9.4. Egzaminavimo procesas

9.4.1. Dalyvauti egzamine leidžiama tik asmenims, kuriems pagal 9.1, 9.2 ir 9.3 p. aprašytą Paraiškos ir kvalifikacinių reikalavimų vertinimo procesą yra priimamas teigiamas sprendimas dėl sertifikavimo bei pareiškėjas yra pasirašęs Sutartį dėl sertifikavimo. Atlikus aukščiau aprašytus veiksmus toks pareiškėjas yra laikomas kandidatu.

9.4.2. EDA egzaminavimo procesas susideda iš energetikos darbuotojo profesinių žinių tikrinimo testo Apraše numatytas pradinio, periodinio ir papildomo sertifikavimo (atestavimo) rūšis Aprašo 28 punkte.

Energetikos darbuotojų sertifikavimo (atestavimo) periodai yra nustatyti Aprašo 30 punkte.

Papildomo sertifikavimo (atestavimo) energetikos darbuotojams skyrimo atvejai yra nustatyti Aprašo 31 punkte.

9.4.3. Energetikos darbuotojų sertifikavimo vykdymui EDA vadovo potvarkiu skiriami egzaminuotojas (-ai), stebėtojas (-ai).

Sertifikavimo sprendimui priimti skiriamas egzaminuotojas-vertintojas.

9.4.4. Kandidatai turi nustatyti laiku atvykti į nurodytą EDA egzaminavimo centrą. Energetikos darbuotojų egzaminavimas vyksta egzaminavimo centre EDA patalpose arba egzaminavimo centruose, su kuriais EDA sudaro patalpų nuomos sutartis. Egzaminavimo centras gali būti laikinai sudaromas ir kandidato įmonėje, jei turimos patalpos atitinka bendruosius mokymo klasėms ar susirinkimų patalpoms keliamus higienos sąlygų reikalavimus. Stebėtojas patikrina šių patalpų tinkamumą. Tuo atveju jei egzamino metu reikalingas vertėjas, su kandidatu į egzaminą atvyksta ir vertėjas.

9.4.5. Stebėtojas registruotus kandidatus įleidžia į patalpą, kurioje vyks egzaminas. Nepateikus asmens tapatybę įrodančio dokumento, kandidatą atestuoti draudžiama.

9.4.6. Egzaminuotojas prieš egzamino pradžią pareiškėjus supažindina su egzamino laikymo tvarka ir egzamino nutraukimo tvarka (jei reikalingas vertimas supažindina vertėjas). Sertifikuojamas asmuo, pradėdamas egzaminą privalo patvirtinti (pasirašant „Sertifikuojamojo asmens pasižadėjimą“), kad yra susipažinęs su egzamino tvarka, ją tinkamai supratęs ir įsipareigoja besąlygiškai ir sąžiningai ją vykdyti. Kandidatui nepatvirtinus savo įsipareigojimų parašu, egzamino laikyti neleidžiama.

9.4.7. Žinių tikrinimo egzaminą sudaro teorinių žinių tikrinimo testas (toliau – Testas). Egzaminų testai parenkami pagal pareiškėjo veiklą atitinkamoje energetinėje srityje ir eksploatuojamų energetinių įrenginių kategorijas. Už testų klausimų atnaujinimą atsako EDAV potvarkiu paskirta komisija klausimų duomenų bazei sudaryti. Duomenų bazė saugoma elektroninėje laikmenoje. Komisija kartą per pusmetį atnaukina bazės pagrindus sudarytas testų užduotis, sudarydama jas kiekvienai sertifikuojamai kategorijai ir nustatydama testų galiojimo datą. Prieš atnaujinant testus, atliekama turimų atsakymų klaidų analizė, įvertinamos dažnai pasitaikiusių klaidų priežastys. Egzamine panaudoti atspausdinti testai registruojami ir saugomi užrakinamoje patalpoje. Elektroniniai testai saugomi *.pdf formatu. Nebegaliojantys popieriniai testai komisijos sprendimu sunaikinami, elektroniniai perkeliama serveryje į archyvą. Vienas panaudoto egzamine atspausdinto testo variantas saugomas segtuvuose. Komisijos susirinkimai protokoluojami. Komisijos protokolai ir dokumentų sunaikinimo aktai segami segtuvuose.

9.4.8. Egzaminuotojas kandidatams išdalina testo užduotis, EDA anspaudu pažymėtus atsakymo lapus ir/ar jeigu reikalinga - EDA egzaminuotojo pažymėtus popieriaus lapus (anspaudu pažymėtus lapus pastaboms).

9.4.9. Sertifikuojami kandidatai užpildo Testo atsakymų blanką, įrašydami testo varianto Nr., savo vardą, pavardę, datą, ir pasirašo (jei reikalingas vertimas, išverčia vertėjas).

9.4.10. Testą sudaro ne mažiau kaip 40 klausimų iš energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų norminių teisės aktų, kurie taikomi energetikos veikloje.

9.4.11. Teste, kiekvienam klausimui, yra pateikti trys atsakymo variantai, iš kurių vienas yra teisingas. Atsakydamas į klausimą, sertifikujamasis pasirenka vieną, jo manymu teisingą atsakymą ir pažymi jį Testo atsakymų lape. Testo sprendimui yra skiriama viena valanda (1 val. *jei reikalingas vertimas, testo sprendimui yra skiriama viena valanda 30 min. (1 val. 30 min.)*).

9.4.12. Egzaminas laikomas nenaudojant jokių užrašų ir kitos literatūros (išskyrus vertimo paslauga, kai reikalingas vertimas). Egzamino metu visos ryšio priemonės (telefonai ir pan.) privalo būti išjungti.

9.4.13. Egzaminuotojas arba stebėtojas, užfiksavęs nesąžiningą egzaminuojamojo elgesį egzamino metu sustabdo kandidato egzaminavimą. Nušalinus kandidatą nuo egzamino, surašomas kandidato nušalinimo aktas, kuris saugomas kartu su kitais egzamino dokumentais. Šiuo atveju laikoma, kad kandidatas egzamino neišlaikė.

9.4.14. Nesąžiningu poelgiu egzamino metu gali būti laikoma:

9.4.14.1. neleistinos tekstinės ar kitokios pagalbinės informacinės medžiagos turėjimas;

9.4.14.2. nusirašymas nuo kito egzaminuojamo darbuotojo;

9.4.14.3. neleistinos pagalbos gavimas iš kito asmens ar jos suteikimas kitam asmeniui (tekstinės, žodinės, gestų, naudojant technines priemones);

9.4.14.4. bet koks veiksmas egzamino metu, prieš jį ar po jo, kuris leistų sau ar kitam asmeniui gauti nesąžiningą pranašumą (naudą) egzamine.

9.4.15. Testą pabaigus, Testo užduotys, atsakymo lapai ir juodraščiai surenkami. Sugadinti testo užduočių lapai, juodraščiai sunaikinami. Egzaminuotojas patikrina Testų atsakymus,

pažymėdamas neteisingus. Padaręs klaidą, egzaminuotojas pažymi spaudu „Atsakymas teisingas“ ir pasirašo.

9.4.16. Konkrečios Testo klausimų ir atsakymų formuluotės iš anksto neskelbiamos ir neplatiriamos.

9.4.17. EDA egzaminų procese techninės įrangos nenaudoja.

9.4.18. Kandidatui pageidaujant, jis asmeniškai supažindinamas su jo spręstame Teste padarytomis klaidomis (jei reikalingas vertimas, išverčia vertėjas).

9.4.19. Esant neaiškiai ir/arba nesuprantamai rašysenai, vertinant atliktą užduotį gali būti priimtas neigiamas vertinimo sprendimas.

9.4.20. Testų atsakymų lapai surinkti po egzamino yra susegami ir saugomi segtuvuose kartu su sertifikavimo protokolais, priklausomai nuo srities.

9.5. Sprendimas dėl sertifikavimo

9.5.1. EDA priimdama sprendimą dėl kandidato kvalifikacijos patvirtinimo (toliau - sertifikavimo) vadovaujasi tik informacija surinkta per sertifikavimo procesą. Priimant sprendimą dėl energetikos darbuotojo sertifikavimo, gali būti priimamas vienas iš šių sprendimų:

- energetikos darbuotojas egzaminą išlaikė, darbuotojas sertifikuojamas, išduodamas pažymėjimas;
- energetikos darbuotojas egzamino neišlaikė, darbuotojas nesertifikuojamas, neišduodamas pažymėjimas;
- energetikos darbuotojas egzamino neišlaikė, suteikiama teisė po dešimties (10) kalendorinių dienų pakartotinam sertifikavimui.

9.5.2. Energetikos darbuotojas sertifikuojamas, jeigu egzamino testo rezultatai yra teigiami. ir kiti sertifikavimo įrašai atitinka reikalavimus. Energetikos darbuotojas nesertifikuojamas, jeigu egzamino testo rezultatai yra neigiami, ar įrašai neatitinka reikalavimų.

9.5.3. Neįskaitomai parašyti atsakymų variantų numeriai gali būti patikslinami perklausiant sertifikuojamąjį. Neatsakyti klausimai laikomi neteisingais.

9.5.4. Testai vertinami pažymint neteisingus atsakymus testo atsakymų surašymo lape ir parašant neteisingų ir teisingų atsakymų skaičių. Testo vertinimas teigiamas, jeigu teisingai atsakyta į ne mažiau kaip 70% pateiktų klausimų (28 teisingai atsakyti klausimai).

9.5.5. Įvertinęs egzamino rezultatus, egzaminuotojas užpildo Energetikos darbuotojų sertifikavimo protokolą, kuriame nurodo kiekvieno kandidato egzamino rezultatus ir pasirašo asmeniškai.

9.5.6. Pasirašius stebėtoji, egzaminuotojas visą energetikos darbuotojo sertifikavimo medžiagą perduoda EDA Vadovui arba jo paskirtam atsakingam už sprendimo priėmimą Egzaminuotojui – vertintojui.

9.5.7. EDA Vadovas arba jo paskirtas egzaminuotojas – vertintojas pagal įvertinimo rezultatus priima sprendimą dėl energetikos darbuotojo sertifikavimo ir energetikos darbuotojo sertifikato (pažymėjimo) išdavimo. Sprendimas įrašomas protokole. Protokolą pasirašo sprendimą priėmęs egzaminuotojas – vertintojas. Protokoliai, priklausomai nuo energetikos srities, saugomi segtuvuose. Protokolas pripažįstamas galiojančiu tik su visais parašais.

9.5.8. Protokolas surašomas sertifikavimo dieną ir sertifikuojami energetikos darbuotojai supažindinami su sertifikavimo rezultatais.

9.5.9. Neigiamai, įvertinus sertifikuojamo energetikos darbuotojo specialiąsias žinias, pakartotinas žinių tikrinimas (9.9 p.) vykdomas ne anksčiau, kaip po 10 kalendorinių dienų. Pareiškėjas, gavęs pranešimą apie neigiamą sertifikavimo sprendimą, elektroniniu paštu, faksu ar žodžiu informuoja EDA apie savo pageidavimą pakartotinam sertifikavimui ir suderina pakartotinio sertifikavimo datą.

9.5.10. Pagal egzaminuotojų veiklos monitoringo planą vertinama egzaminuotojų veikla, jų priimtų sprendimų patikimumas. Nustačius nukrypimus nuo procedūrų reikalavimų, atliekami korekciniai veiksmai.

9.6. Sertifikato (Energetikos darbuotojo pažymėjimo) išdavimas

9.6.1. Pareiškėjui, sėkmingai užbaigus sertifikavimo procesą EDA išduoda nustatytos formos sertifikatą (Energetikos darbuotojo pažymėjimą) pagal Apraše nustatytą formą

9.6.2. Sertifikate (pažymėjime) yra sekanti informacija:

- sertifikuoto asmens vardas, pavardė;
- unikalaus identifikavimo duomenys;
- sertifikavimo įstaigos (EDA) pavadinimas;
- nuoroda į sertifikavimo schemą;
- energetikos darbuotojo kategorija;
- sertifikavimo sritis ir suteikiamos teisės;
- sertifikato įsigaliojimo ir galiojimo data;
- sertifikavimo įstaigos informacinis telefono Nr.;
- registro duomenų interneto adresas.

9.6.3. Sertifikatas turi unikalaus dizaino popierių, UAB TUVLITA logotipą, anspauduotas EDA apvaliu ir sertifikavimo įmonės vadovo ar įgalioto asmens anspaudais bei EDA vadovo ar įgalioto asmens parašu. Sertifikatas yra apsaugotas nuo galimo klastojimo. Sertifikatas apsaugojimui nuo drėgmės ir kito poveikio yra laminuojamas.

9.6.4. Energetikos darbuotojų pažymėjimų numeriai suteikiami pagal bendrą EDA duomenų bazę.

9.6.5. Sertifikatą (pažymėjimą) EDA išduoda ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo egzamino dienos. Sertifikatas (pažymėjimas) atiduodamas sertifikuotam asmeniui arba jo įgaliotam asmeniui (pareiškėjo įmonės atstovui), pasirašant pažymėjimų išdavimo registre (kiekvienam energetikos sektoriui yra vedamas atskiras registras) arba yra išsiunčiamas paštu registruotu laišku. Popierinė sertifikato kopija įsegama prie sertifikavimo protokolo ir/ar elektroninė kopija (skenuota) saugoma serveryje.

9.6.6. Energetikos darbuotojas, praradęs EDA išduotą sertifikatą gali kreiptis dėl dublikato išdavimo. Ant išduoto dublikato užrašoma „DUBLIKATAS“, išdavimas registruojamas 9.6.5 p. nurodytame pažymėjimų registre.

9.6.7. Visi išduodami energetikos darbuotojų pažymėjimai (sertifikatai) registruojami energetikos darbuotojų pažymėjimų registre, kuris vedamas elektroninėje laikmenoje. Energetikos darbuotojų pažymėjimų registro vieša informacija skelbiama pagal šios Procedūros 13 skyriaus nuostatas.

9.7. Sertifikato ir nuorodos apie sertifikavimo statusą naudojimo sąlygos

9.7.1. Šiame skyriuje aprašyti bendrieji reikalavimai, kurių privalo laikytis sertifikuotas energetikos darbuotojas, naudojant EDA išduotą sertifikatą bei pateikiant nuorodas apie sertifikavimo statusą.

9.7.2. Sertifikatas arba nuoroda gali būti naudojama tik laikantis žemiau nurodytų reikalavimų:

9.7.2.1. sertifikatas arba nuoroda apie sertifikavimą gali būti naudojami tik kartu su informacija apie sertifikuotą sritį;

9.7.2.2. sertifikatas, jo dalis arba nuoroda apie sertifikavimą nebus naudojami klaidinančiu būdu;

9.7.2.3. sertifikatu arba nuoroda apie sertifikavimą galima naudotis tik sertifikato galiojimo laikotarpiu;

9.7.2.4. nuo sertifikato galiojimo termino pasibaigimo ar jo sustabdymo dienos bus nutrauktas sertifikato ir nuorodų apie sertifikavimą naudojimas;

9.7.2.5. sertifikatas arba nuoroda apie sertifikavimą nebus naudojami taip, kad darytų žalą EDA ir (arba) energetikos darbuotojų sertifikavimo sistemos reputacijai ir įtakotų visuomenės pasitikėjimo praradimą.

9.7.3. Energetikos darbuotojui pažeidus aukščiau nurodytus reikalavimus EDA turi teisę sustabdyti sertifikato galiojimą arba įspėti per nustatytą terminą pašalinti pažeidimą. Nepašalinus pažeidimo per nustatytą laikotarpį EDA turi teisę anuliuoti sertifikatą. Energetikos darbuotojas aukščiau nurodytus įpareigojimus prisiima ir apie juos yra informuojamas pasirašant šios Procedūros 11.1. ir 11.2 p. nurodytus dokumentus.

9.8. Sertifikato galiojimo terminas, jo sustabdymas, panaikinimas arba sertifikavimo srities susiaurinimas

9.8.1. EDA išduodamų energetikos darbuotojų pažymėjimų (sertifikatų) galiojimo terminas priklauso nuo energetikos darbuotojo veiklos kategorijos ir nustatomas vadovaujantis Aprašo 30 p. reikalavimais ir yra aprašytas šios Procedūros 4.8 p.

9.8.2. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, kitų įgaliotų Valstybės institucijų pareigūnų pagrįstu reikalavimu, Pareiškėjo prašymu arba EDA iniciatyva (pareiškėjui nesilaikant sutartinių įsipareigojimų pagal šios Procedūros 11.4 p. reikalavimus) EDA:

- panaikina pažymėjimo galiojimą;
- sustabdo pažymėjimo galiojimą nurodytam laikotarpiui;
- susiaurina sertifikavimo sritį;
- panaikina pažymėjimo sustabdymą (atnaujina galiojimą).

9.8.3. Panaikinto pažymėjimo atnaujinimas galimas tik atlikus kvalifikacijos patikrinimą egzamino metu 9.6 p. numatyta tvarka ir esant teigiamam sertifikavimo sprendimui.

9.8.4. Sustabdyto pažymėjimo galiojimas gali būti atnaujintas tik pareiškėjui per nurodytą terminą EDA pateikus dokumentinius įrodymus, kad priežastys dėl kurios pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas yra pašalintos.

9.8.5. Jei per EDA nurodytą protingą terminą pareiškėjas nepateikia prašomų įrodymų ir neišsprendžia problemos, dėl kurios buvo sustabdytas sertifikato galiojimas, EDA panaikina pažymėjimo galiojimą.

9.8.6. Jei išduotas pažymėjimas išrašytas netiksliai, jis gražinamas EDA ir jo vietoje išduodamas pažymėjimas, suteikiant naują numerį, su seno pažymėjimo galiojimo data pagal 9.6. punkto reikalavimus. Prie laikyto egzamino protokolo pridedamas pažymėjimo pakeitimo aktas.

9.8.7. Duomenys apie pažymėjimo galiojimo panaikinimą, sustabdymą arba sustabdymo panaikinimą, sertifikavimo srities susiaurinimą yra viešai skelbiami EDA interneto svetainėje www.tuvlita.lt „Energetikos darbuotojų pažymėjimų registre“ pagal šios Procedūros 13 skyriaus nuostatas.

9.9. Pakartotinio, periodinio ir papildomo sertifikavimo procesas

9.9.1. Neišlaikius egzamino kvalifikacinių žinių tikrinimas (egzaminas) vykdomas ne anksčiau, kaip po 10 kalendorinių dienų nuo neigiamo sertifikavimo sprendimo datos. Egzaminas vykdomas analogiškai kaip pradinio sertifikavimo metu pradedant nuo 9.4 p. Paraiškos ir kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai pagal 9.1 p. papildomai pateikti nereikalaujami.

9.9.2. Energetikos darbuotojų sertifikavimo (atestavimo) periodai yra nustatomi pagal Aprašo 30 p. aprašyti šios Procedūros 4.8 p. Pasibaigus pažymėjimo galiojimo terminui, sertifikavimo procedūra, vadinama periodiniu (pakartotiniu) sertifikavimu, vykdoma pradedant nuo 9.3 p. ir yra analogiška pradiniam sertifikavimui.

Papildomo sertifikavimo (atestavimo) energetikos darbuotojams skyrimo atvejai yra nustatyti Aprašo 31 p. aprašyta šios Procedūros 4.9 p. Papildomo sertifikavimo procedūra vykdoma pradedant 9.1-9.6 p. ir yra analogiška pradiniam sertifikavimui.

9.9.3. Pagal Aprašo reikalavimus, priklausimai nuo paskutinio sertifikato patvirtinimo termino, pradiniam, periodiniam (pakartotinam) ar papildomam, sertifikuojamas asmuo turi EDA pateikti pažymą (informaciją) apie išklaustyą kvalifikacijos tobulinimo kursą pagal Apraše nustatytą kvalifikacijos tobulinimo valandų skaičių. Jeigu kandidatas sertifikuojamas, kai pirmą kartą jo vertinimas buvo neigiamas (atsižvelgiant į 9.9.2 p.), duomenų apie papildomai išklaustyą kvalifikacijos tobulinimo kursą pateikti nereikia.

9.9.4. Periodinio (pakartotino) ir papildomo sertifikavimo procedūra pagal Aprašo reikalavimus atliekama taip pat kaip ir pradinio sertifikavimo metu, atsižvelgiant į:

- teisės aktų reikalavimus;
- norminių dokumentų pakeitimus;
- atitinkamos schemos reikalavimų pakeitimus;
- pramonės sektoriaus arba srities, kurioje veiklą vykdo sertifikuojamas asmuo, pobūdį ir apimtį;

- su nekompetentingais asmenimis susijusią žinomą riziką ir pasekmes;
- nuolatinius technologijų ir sertifikuotiems asmenims keliamų reikalavimų pakeitimus;
- suinteresuotų šalių reikalavimus;

10. Apmokėjimo už sertifikavimo paslaugas tvarka

10.1. Apmokėjimo dydžiai (kainos) už EDA sertifikavimo paslaugas yra nustatomos atskiroms energetikos darbuotojų kategorijoms ir sertifikavimo rūšims UAB TUVLITA generalinio direktoriaus įsakymu.

10.2. Informacija pareiškėjams apie energetikos darbuotojų sertifikavimo paslaugos kainas ir apmokėjimo tvarką viešai skelbiama internetiniame UAB TUVLITA puslapyje www.tuvlita.lt EDA skiltyje.

10.3. Konkretaus pareiškėjo sertifikavimo kainą, EDA darbuotojas atlikdamas vertinamąją analizę, papildomai nurodo ant paraiškos.

10.4. Energetikos darbuotojas už sertifikavimą turi sumokėti nustatyto dydžio įmoką per 5 darbo dienas po paraiškos pateikimo dienos pagal išankstinio mokėjimo sąskaitą - faktūrą, bet ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki sertifikavimo dienos.

10.5. EDA, prieš sertifikavimo pradžią, patikrina apmokėjimo gavimą. Jei apmokėjimas negautas, energetikos darbuotojui siunčiamas priminimas. Sertifikavimo dieną apmokėjimas patikrinamas dar kartą. Jei apmokėjimas negautas, energetikos darbuotojui neleidžiama dalyvauti sertifikavimo procedūroje. Išimtys gali būti taikomos tik EDA vadovo leidimu.

10.6. Pirmasis pakartotinas kvalifikacinių žinių tikrinimas (egzaminas), kuris vykdomas ne anksčiau, kaip po 10 kalendorinių dienų nuo neigiamo sertifikavimo sprendimo datos yra nemokamas. Už sekancius pakartotinių žinių tikrinimo egzaminų laikymą yra imamas nustatyto dydžio mokestis.

10.7. Už sertifikato dublikato išdavimą (9.6.6 p.) imamas nustatyto dydžio mokestis.

10.8. EDA rekvizitai apmokėjimui už sertifikavimo paslaugas:

Lietuvos ir Vokietijos UAB „TUVLITA“

Adresas: Lentvario 7A, LT-02300, Vilnius

Tel. :8 (5) 210 74 20, faks. 8 (5) 210 74 22

Įmonės kodas 110584095, PVM m. k. LT 105840917

Bankas „Swedbank“, a/s LT61 7300 0100 0244 4425

Bankas SEB Vilniaus bankas, a/s LT087044060001095181

11. Energetikos darbuotojo teisės ir pareigos

11.1. Sertifikuojami darbuotojai prieš egzamino pradžią yra supažindinami su jų teisėmis ir pareigomis bei pasirašo pasižadėjimą ir įsipareigoja laikytis „Sertifikuojamojo asmens pasižadėjime“ nurodytų reikalavimų.

11.2. Kiekvienu atveju kandidato ir EDA atsakomybė bei tarpusavio įsipareigojimai numatyti pasirašomose sutartyse.

11.3. Energetikos darbuotojo teisės:

11.3.1. kiekvienas energetikos sektoriaus darbuotojas turi teisę kreiptis į EDA jo sertifikavimo srityje visais klausimais ir gauti paslaugas lygiomis teisėmis bei sąlygomis;

11.3.2. pareiškėjas turi teisę kreiptis į Sertifikavimo įstaigą ir gauti išsamią informaciją apie susijusius patvirtinimo rezultatus bei priimtų sprendimų priežastis;

11.3.3. pareiškėjas turi teisę kreiptis į Sertifikavimo įstaigą su prašymu apriboti, sustabdyti arba atšaukti energetikos darbuotojo sertifikato galiojimą arba susiaurinti jo galiojimo sritį.

11.4. Energetikos darbuotojo pareigos:

11.4.1. paraiškos nagrinėjimui ir įvertinimui pateikti visą reikalingą informaciją bei užtikrinti jos teisingumą;

11.4.2. laikytis EDA patvirtinto sertifikavimo proceso reikalavimų, taip pat saugos darbe taisyklių reikalavimų;

11.4.3. informuoti EDA apie aplinkybes, kurios sertifikavimo metu ar vėliau galėtų pakenkti galimybei atitikti sertifikavimo srities reikalavimus;

11.4.4. nedelsiant informuoti EDA, jei su bent vienu egzaminuotoju jį sieja galimi interesų konflikto šaltiniai (pvz.: giminystės, verslo, finansiniai ir pan.) arba kuris nors EDA egzaminuotojas 2 metų laikotarpyje yra dalyvavęs jo mokyme ar konsultavime;

11.4.5. neplatinti konfidencialios egzaminų medžiagos bei laikytis sąžiningumo reikalavimų egzaminu metu;

11.4.6. neįsinešti į egzaminu vietą neteisėtų pagalbinių priemonių, egzaminu metu nesinaudoti informacijos paieškos priemonėmis, mobiliąją balso ar duomenų perdavimo ryšio technika;

11.4.7. nesinaudoti sertifikavimu tokiu būdu, kuris diskredituotų sertifikavimo įstaigą, nedaryti jokių pareiškimų, susijusių su sertifikavimu, kurie sertifikavimo įstaigos (EDA) nuomone yra klaidinantys ar neleistini;

11.4.8. išduotą sertifikatą naudoti tik apibrėžtoje sertifikavimo srityje, apimant Sertifikato galiojimo sąlygas ir apribojimus;

11.4.9. gavus informaciją apie išduoto sertifikato galiojimo sustabdymą ar panaikinimą, nedelsiant nutraukti naudojimąsi sertifikatu, gražinti sertifikavimo įstaigai visus išduotus sertifikatus ir nenaudoti jokių nuorodų į sertifikavimo statusą;

11.4.10. nenaudoti sertifikato klaidinančiu būdu;

11.4.11. praradus ar sugadinus sertifikatą nedelsiant apie tai informuoti EDA, informuoti EDA apie pasikeitusią kontaktinę informaciją.

12. Bendrieji EDA įsipareigojimai

12.1. Atlikti energetikos darbuotojų sertifikavimą pagal šioje Procedūroje aprašytą tvarką, užtikrinant, kad energetikos darbuotojų sertifikavimo politika ir procedūros yra nešališkos visiems pareiškėjams, kandidatams ir sertifikuotiems asmenims.

12.2. Visus pareiškėjus vertinti pagal vienodus kriterijus, taikant vienodas EDA vadovo patvirtintas procedūras, vadovaujantis objektyvumo, teisingumo ir nešališkumo kandidatų atžvilgiu principu.

12.3. Užtikrinti, kad sertifikavimas nėra paprastesnis ar lengvesnis, suteikiantis atskiriems klientams pranašumą atliekant sertifikavimo procedūrą. Nėra taikomi jokie palankumo kriterijai arba apribojimai dėl darbuotojo arba pareiškėjo organizacijos dydžio, priklausymo atskirioms verslo grupėms, asociacijoms, finansinės padėties ar kitų motyvų.

12.4. Supažindinti energetikos darbuotoją su EDA taikomo sertifikavimo proceso aprašymu, taikoma sertifikavimo schema ir sertifikavimo srities reikalavimais, įvertinimo (egzamino) proceso aprašymu, teisėmis, pareigomis ir mokesčiais.

12.5. Objektyviai bei prisilaikant nustatytų procedūrų atlikti paraiškos nagrinėjimo ir įvertinimo procesą, egzaminavimo procesą ir, remiantis sertifikavimo proceso metu surinkta informacija, priimti sprendimą dėl energetikos darbuotojo sertifikavimo.

12.6. Sėkmingai išlaikius egzaminą sertifikuoti energetikos darbuotoją ir jam išduoti nustatytos formos sertifikatą.

12.7. Nedelsiant informuoti energetikos darbuotoją apie išduoto sertifikato galiojimo sustabdymą, panaikinimą arba sertifikavimo srities susiaurinimą (paraiškoje arba sutartyje nurodytais kontaktais).

12.8. Pasikeitus sertifikavimo reikalavimams, jei reikalingi papildomi veiksmai sertifikuotų energetikos darbuotojų atžvilgiu (pvz. papildomas sertifikavimas, pasikeitę periodiškumo terminai, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai ir pan.) informuoti pareiškėją apie reikalavimus, sąlygas ir EDA planuojamus veiksmus.

12.9. Užtikrinti visos gautos informacijos apie energetikos darbuotoją konfidencialumą.

13. Energetikos darbuotojų pažymėjimų registras

13.1. Informacija apie asmenis turinčius galiojantį energetikos darbuotojo atitinkamos kategorijos pažymėjimą (sertifikatą) yra skelbiama viešai elektroninėje erdvėje UAB TUVLITA internetiniame puslapyje www.tuvlita.lt EDA skyriuje: UAB „TUVLITA“ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGOS PAŽYMĖJIMŲ REGISTRAS.

13.2. Viešai yra skelbiami šie sertifikatų (pažymėjimų) registro duomenys:

- energetikos darbuotojo vardas, pavardė;
- atestavimo sritis, nurodant galiojimo sąlygas ir apribojimus (nurodyti veiklos sritis arba kokių įrenginių parametrų ir kokius darbus gali atlikti);
- pažymėjimo išdavimo data ir unikalus numeris;
- pažymėjimo galiojimo data;
- pirmo pažymėjimo ar kito dokumento, prilyginto pažymėjimui, išdavimo data;
- pažymėjimo galiojimo sustabdymo data ir terminas, kuriam pažymėjimo galiojimas sustabdytas. Pasibaigus pažymėjimo galiojimo sustabdymo terminui, informacija apie pažymėjimo galiojimo sustabdymą sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje panaikinama;
- pažymėjimo galiojimo panaikinimo data.

13.3. Viešame sertifikatų (pažymėjimų) registre yra numatyta galimybė atlikti pageidaujamos informacijos paiešką pagal bet kurį duomenų lauką.

14. Apeliacijų ir skundų pateikimas bei nagrinėjimas

14.1. Energetikos darbuotojai, nesutinkantys su sertifikavimo įstaigos sprendimais arba sertifikavimo įstaigos darbuotojų veiksmais, gali EDA arba UAB TUVLITA vadovybei pateikti apeliaciją arba skundą. Pareiškėjui pageidaujant, jis supažindinamas su skundų ir apeliacijų nagrinėjimo procedūra. Apeliacijų ir skundų priėmimo ir nagrinėjimo proceso aprašymas skelbiamas EDA elektroninėje erdvėje internetiniame tinklalapyje www.tuvlita.lt.

14.2. Apeliacijos ir skundai yra priimami, jei pareiškėjas juos pateikia raštu ir motyvuotai.

14.3. Skundų ir apeliacijų nagrinėjimas ir sprendimai negali turėti jokių diskriminacinių veiksmy pareiškėjo atžvilgiu ateityje. Apeliacijos ir skundo nagrinėjimui taikomi tokie patys nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimai, kaip ir pareiškėjų sertifikavimo metu.

14.4. Apeliacija turi būti išnagrinėta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo apeliacijos gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pateikiamas raštiškas atsakymas pareiškėjui.

14.5. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos (jei reikalingas išsamesnis tyrimas – ne vėliau kaip per 30 darbo dienų) ir apie priimtą sprendimą pateikiamas raštiškas atsakymas pareiškėjui.

14.6. Jeigu EDA priimti sprendimai ar veiksmai netenkina skundo ar apeliacijos pateikėjo, jis gali kreiptis į UAB TUVLITA generalinį direktorių, EDA sertifikavimo komitetą, Nacionalinį akreditacijos biurą ar teismą.

15. Sertifikavimo schemos peržiūra

Sertifikavimo schema yra periodiškai peržiūrima, patikslinama pasikeitus LR įstatymams, poįstatyminiams, norminiams teisės aktams, standartų reikalavimams ir pan., ir/ar papildomai derinama su Valstybine energetikos reguliavimo taryba kaip to reikalaujama Aprašo 13.3 p.